

Fattigdommen er mere end fordoblet gennem de sidste 10 år i Danmark

Ny stigning i den danske fattigdom

Den nye danske fattigdomsgrænse, som regeringens ekspertudvalg for fattigdom har udarbejdet, viser klart, at antallet af økonomisk fattige er vokset betydeligt gennem de seneste 10 år. Antallet af økonomisk fattige er mere end fordoblet gennem de sidste 10 år. Helt nye tal fra AE viser, at der endnu engang er sket en stigning i antallet af fattige i Danmark. Fra 2010 til 2011 steg fattigdommen, således at der er ca. 47.000 personer, der indgår i gruppen af økonomisk fattige i Danmark.

af senioranalytiker **Sune Enevoldsen Sabiers**

8. juni 2013

Analysens hovedkonklusioner

- Personer og familier, som i 3 år i træk har en indkomst under 50 pct. af medianindkomsten, med en formue under 100.000 kr. pr. voksen, og som ikke er studerende, defineres af regeringens ekspertudvalg som økonomisk fattige.
- Nye beregninger viser, at der i 2011 var knap 50.000 økonomisk fattige i Danmark, og det er 2.200 flere end i 2010. Gennem 2000'erne er antallet af økonomisk fattige mere end fordoblet
- Særligt enlige mænd er overrepræsenteret blandt de økonomisk fattige.
- Ser man på personer, der har været fattige i løbet af det seneste år – de såkaldt étårsfattige, så er gruppen vokset til at udgøre næsten 190.000 personer i Danmark i 2011.

Kontakt

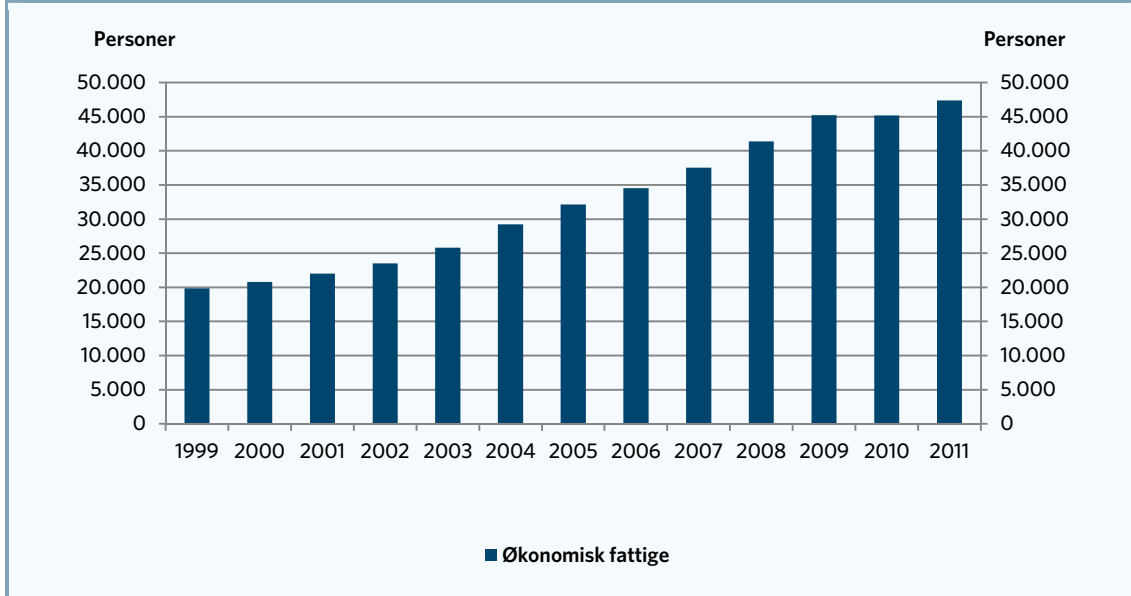
Senioranalytiker
Sune Enevoldsen Sabiers
Tlf. 33557718
Mobil 20110709
ses@ae.dk

Kommunikationschef
Mikkel Harboe
Tlf. 33 55 77 28
Mobil 28 36 87 50
mh@ae.dk

Stigende økonomisk fattigdom i Danmark

Antallet af økonomisk fattige personer i Danmark er vokset markant gennem det seneste årti. De nyeste tal viser, at der i 2011 var omkring 47.400 økonomisk fattige i Danmark. Det fremgår af figur 1, der viser udviklingen i økonomisk fattige i Danmark. Dette er en stigning på 2.200 personer i forhold til 2010, hvor der efter AE's beregninger var godt 45.200 økonomisk fattige i Danmark.

Figur 1. Økonomisk fattige personer

Anm: Beregningerne af økonomisk fattige afviger på enkelte punkter fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvilket blandt andet skyldes, at datagrundlaget ikke er helt ens.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

I perioden fra 2001 til 2011 er fattigdommen blevet mere end fordoblet i Danmark. Kun fra 2009 til 2010 er gruppen af fattige næsten uændret, da der var et lille fald på 100 personer. Det lille fald er dog igen fra 2010 til 2011 blevet afløst af en markant stigning. Siden 2001 er antallet af økonomisk fattige steget med 115 procent, fra 22.000 personer i 2001 til 47.400 personer i 2011, jævnfør tabel 1.

Tabel 1. Økonomisk fattige fordelt på køn og samliv, 2001 til 2011.

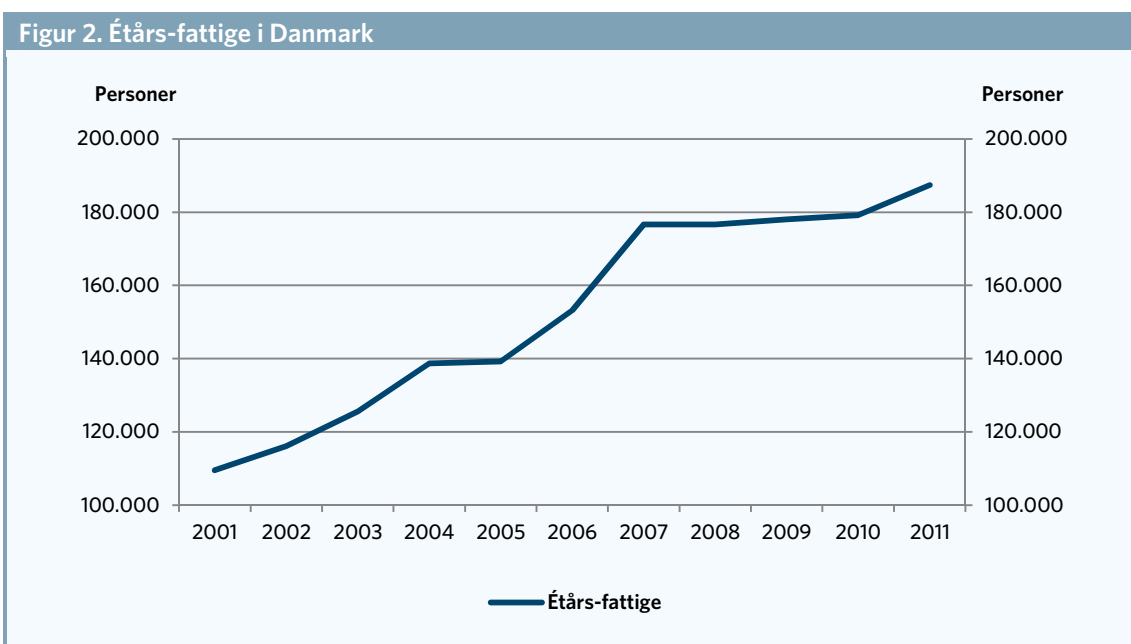
	Personer i par	Enlige i alt	Enlige mænd	Enlige kvinder	I alt	Stigning, antal	2001=100
2001	9.400	12.700	8.200	4.500	22.000	1.200	100
2002	10.400	13.100	8.200	4.800	23.500	1.500	107
2003	11.500	14.300	9.100	5.200	25.800	2.300	117
2004	12.400	16.800	10.600	6.200	29.200	3.400	133
2005	14.100	18.000	11.400	6.600	32.100	2.900	146
2006	14.600	20.000	12.400	7.600	34.500	2.400	157
2007	15.700	21.800	13.400	8.400	37.500	3.000	170
2008	17.000	24.400	14.500	9.900	41.400	3.800	188
2009	20.800	24.400	14.800	9.600	45.200	3.800	205
2010	19.900	25.300	15.400	9.900	45.200	-100	205
2011	20.100	27.200	17.000	10.300	47.400	2.200	215

Anm: Beregningerne af økonomisk fattige afviger på enkelte punkter fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvilket blandt andet skyldes, at datagrundlaget ikke er helt ens.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Fattigdom rammer hovedsageligt enlige. Der var således 27.200 fattige enlige, mens der var 20.100 fattige, der levede i par i 2011. Blandt de enlige fattige er hovedparten mænd. Således var der 17.000 økonomisk fattige enlige mænd i 2011, mens der kun var 10.300 enlige fattige kvinder.

Personer og familier, som i 3 år i træk har en indkomst under 50 pct. af medianindkomsten, med en formue under 100.000 kr. pr. voksen, og som ikke er studerende, betegnes af regeringens ekspertudvalg som økonomisk fattige. Ser man i stedet på gruppen af personer, som har været fattige i løbet af det seneste år - de såkaldt étårs-fattige - så viser de nye data ligeledes en stigning i gruppen af fattige. Figur 2 viser, at der i 2011 var næsten 190.000 étårs-fattige i Danmark. Dermed genfindes den markante udvikling i gruppen af økonomisk fattige i gruppen af étårs-fattige, hvor der gennem de seneste 10 år har været store stigninger i den danske fattigdom.

Anm: Beregningerne af økonomisk fattige afviger på enkelte punkter fra Økonomi- og Indenrigsministeriet, hvilket blandt andet skyldes, at datagrundlaget ikke er helt ens.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Definitioner af økonomisk fattigdom

Regeringens ekspertudvalg om fattigdom har fremsat forslag til en officiel fattigdomsgrænse. Her defineres økonomisk fattige som personer, der i tre år har:

- Disponibel indkomst under halvdelen af medianindkomsten
- Nettoformue pr. voksen i familien på under 100.000 kr.
- At ingen over 17 år i familien er studerende.

Den foreslåede fattigdomsgrænse er et mål for relativ fattigdom, hvor de økonomiske vilkår hos de fattigste familier sættes i forhold til de familier, der ligger i midten af indkomstfordelingen. Det betyder, at antallet af fattige familier både påvirkes af udviklingen blandt de fattigste familier og blandt de familier i midten af indkomstfordelingen, som de sættes i forhold til.

Helt grundlæggende udgør det økonomiske loft for fattigdom halvdelen af det økonomiske råderum hos de familier, der ligger i midten af indkomstfordelingen og dermed udgør medianen. Det økonomiske råderum er defineret ved den disponible indkomst, som er et sammensat indkomstbegreb.

Den disponible indkomst er udtryk for hele familiens råderum. Par med flere børn har således typisk lavere disponible indkomster pr. person end tilsvarende par uden børn. Familier med store renteudgifter har ligeledes lavere disponible indkomster end familier uden renteudgifter. Der indregnes gevinster ved stordriftsfordele i større familier. Vokser en familie fra en til to personer, stiger udgifterne kun svarende til det halve af den første person. Person nummer fem, der flytter ind i familien, øger kun udgifterne svarende til en tredjedel af den første person. I tabel 2 er der vist de forskellige indkomstgrænser for fattigdom.

For en familie bestående af en enlig person er fattigdomsgrænsen på 103.200 kr. efter skat om året eller 8.600 kr. om måneden. Det er opgjort efter skat og skal dække alle udgifter til f.eks. bolig, mad, forsikringer, tøj, medicin, transport, reparationer, fritid osv.

Indkomsten er opgjort husstandsækvivaleret, således at der tages højde for stordriftsfordele i familien. Med denne definition er fattigdomsgrænsen for en enlig mor med to børn på 199.400 kr. for hele familien, svarende til 66.500 kr. pr. person i familien. Omregnet til månedsbasis er grænsen for denne familie altså på 5.542 kr. pr. person pr. måned til alle udgifter. I tabel 1 er fattigdomsgrænsen for forskellige familier vist.

Tabel 2. Fattigdomsgrænse for forskellige familier

Antal personer i familien	Grænse pr. familie pr. år	Grænse pr. person pr. år	Grænse pr. person pr. måned
1	103.200	103.200	8.600
2	156.400	78.200	6.517
3	199.400	66.500	5.542
4	237.000	59.300	4.942
5	271.000	54.200	4.517
6	302.300	50.400	4.200

Anm: Fattige er defineret ud fra medianindkomsten målt ved husstandsækvivaleret disponibel indkomst. Dette er forklaret nærmere i boks 1.
 Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistiks registre

Der findes flere metoder til at definere familier som fattige. Senest har regeringens ekspertudvalg om fattigdom foreslået en ny grænse for økonomisk fattigdom. Den nye fattigdomsdefinition fra regeringens ekspertudvalg afslører i højere grad udviklingen blandt de fattigste i Danmark, da man skal have været i fattigdomsgruppen i tre år.

Der findes en række forskellige mål for fattigdom og for langvarig fattigdom. OECD anvender et fattigdomsbegreb 'Poverty Rate', som er defineret ved antallet af personer, som har mindre end halvdelen af medianen i disponibel indkomst.

Ekspertudvalget for fattigdom definerer en lavindkomstgruppe, hvor familier med en nettoformue på mere end 100.000 kr. per voksen og familier med en studerende over 17 år er udeladt. Dertil definerer

ekspertudvalget medianindkomsten som et gennemsnit af de seneste 3 år, justeret med lønudviklingen.

Ekspertudvalget definerer økonomisk fattige som personer, der har været i lavindkomstgruppen i tre år i træk.

Tabel 2. Forskellige mål for fattigdom, 2001 til 2011.

	OECD	2001=100	Étårs-fattige	2001=100	Økonomisk fattige	2001=100
2001	215.200	100	109.500	100	22.000	100
2002	228.400	106	116.100	106	23.500	107
2003	240.400	112	125.600	115	25.800	117
2004	259.900	121	138.700	127	29.200	133
2005	262.900	122	139.200	127	32.100	146
2006	284.100	132	153.200	140	34.500	157
2007	304.000	141	176.600	161	37.500	170
2008	325.500	151	176.600	161	41.400	188
2009	327.000	152	178.000	163	45.200	205
2010	335.600	156	179.200	164	45.200	205
2011	357.800	166	187.400	171	47.400	215

Anm: Beregningerne af økonomisk fattige afviger på enkelte punkter fra Økonomi og indenrigsministeriet, hvilket blandt andet skyldes, at datagrundlaget ikke er helt ens.

Kilde: AE på baggrund af Danmarks Statistik

Boks 1. Sådan opgøres fattigdom

Personer, der har en indkomst, som er mindre end halvdelen af medianindkomsten, har en formue på mindre end 100.000 kr., ikke er studerende og har haft de forhold i tre år, er efter regeringens ekspertudvalg økonomisk fattige. Personer, der har mindre end halvdelen af medianindkomsten, en formue på mindre end 100.000 kr. og ikke er studerende betegnes som 1-års-fattige.

Medianindkomsten er den midterste indkomst i indkomstfordelingen. Det vil sige, at der er nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er højere end medianindkomsten og nøjagtig 50 procent, der har en indkomst, der er lavere end medianindkomsten. Der benyttes den husstandsækvivalerede disponible indkomst, det vil sige indkomsten efter skat korrigeret for stordriftsfordele i familier med flere familiemedlemmer. Det samme indkomstbegreb bruges af regeringens ekspertudvalg for fattigdom

Beregninger er foretaget på detaljerede registre fra Danmarks Statistik, og opgørelsen af den disponible indkomst svarer til Danmarks Statistiks definition. Til husstandsækvivalering af indkomster er der benyttet samme metode, som Finansministeriet bruger.